Shri Raghunatha Temple MSS. Library,
JAMMU

No. ४७२०

Title रुद्रविधान मंत्राणांऋषि छंदो देवता कथनम्

Author अज्ञात [illegible]

Extent २ पत्र Age ×

Subject स्तोत्र पद्धति॰

रुद्रविधानमंत्र ऋषिच्छन्दोदेवताकथनम्

४७१०

ॐ नमो विघ्नहर्त्रे। रुद्रं जपेद्विवसंकल्पः ॐ हृदयं पुरुषसूक्तेन ॐ शिर उत्तरनारायणेन ॐ शिखां प्रतिरथं कवचं विभ्राडेनेत्रं शतरुद्रि
यमस्त्रं वयं ॐ सोमेत्यनुवाकेन महच्छिरदनि सर्वत्रैव पंचांगं सहजपितं अष्टांगं प्रणम्येमारुद्रायेति निवेदयेच्चोविकिरीति विस
र्जयेत्याषद्षष्टिमूलजाप्यं तु षडंगेषु विनिर्दिशेत्॥ एषते द्वे नमस्ते द्वे नतं विद्वयमेव च। मीढुष्टम चतुष्कं च वयं ॐ सोमतत्
परं। एषते समजपित्वा सर्वजपित्वा सर्वपापैः प्रमुच्यते। द्वसे तदरौ शिवतत्त्वज्ञैः कथितं शतरुद्रियं। स प्रथमो रुद्रस्यादिस्यच
यः। एकस्यैकादशावृत्त्या रौद्री नाम्ना द्वितीयकः। सांगमाद्यं जपेद्रुद्रं केवलानि निवांतरे। सांगं स शीर्षकं चांति रंगमितिकद्री
उक्ता। तामिरेकादशो क्ता मिलघुरुद्रस्तृतीयकः। लघ्वैकादशभिस्त महारुद्रस्तुर्यकः। एकादशमहारुद्रैरतिरुद्रः संपंचमः उच्यते। ५
एषु पंचसु रुद्रेषु श्रेष्ठ स्यादुत्तरोत्तरौ। अथ दशप्रणववद्युक्तं मंगं वा ध्यायं वा जपेत्। अन्यवाय कश्चिद्वैदिकं मंत्रं तथा च कश्चि
दाह। दृषेत्वाया न्ययेमं शास्वं ब्रह्मांताऊदाहृता। दशप्रणवसंयुक्तः कार्यास्ते देशिकोत्तमैः। विधानं कल्पद्रांतेवा किंस्वानंका क्रिया
जपो। आदौ प्रणवठद्वार्पव्याहृति प्रणवान्विताः। मंत्रादौ प्रणवः कार्यो मंत्रांते प्रणवः पुनः। एवं दशादशोंकारा कर्त्तव्याः प्रति
मंत्रकं। विधिना तेन कर्त्तव्यो जपः सर्वार्थसिद्धये। कर्त्तव्यता प्रकारमाह। ॐ ॐ भूः ॐ भुवः ॐ स्वः ॐ यज्जाग्रत ॐ ॐ भूः ॐ भुवः ॐ स्वः ॐ॥
एवं सर्वत्र न्यासे जपे दशप्रणववद्युक्तव्या। यद्वारंभे वसाने च कार्य एकैकः एव सः। अनेन विधिना जप्यो जपेजं पं विद्वांसदा
अनुवाकान् नमस्ते षोडशों हिरण्यबाहवेंऽतु क्लीपिपिऐंतत्सभ्यों जेष्ठाय पंचकाः स्तुत्याग्न चतस्रः रांभवायैका पायियिपंचदश

।

पेञ्जं धसोविर्द॰ शतिर्नव षड्रूपष्टिः ॥ यज्जाग्रतः षड्ऋचस्य शिवसंकल्पस्त॰ मनोदे॰ त्रिष्टु॰ ॥ सहस्रशीर्षा पंचदृशा नारायणः
पुरुषस्त॰ जगदुत्पत्तिकारणं पुरुषोदे॰ अनुष्टु॰ यज्ञेन मित्यस्य पूर्ववत् ॥ त्रिष्टु॰ अद्भ्यः संभृतं इति निस्त्र्णां नारा॰ आदित्यो
दे॰ त्रिष्टु॰ । रुचं ब्राह्ममित्यनयो नारा॰ आदित्योदे॰ अनुष्टु॰ श्रीश्च त इत्यस्या ऽनु॰ आदित्यो दे॰ त्रिष्टु॰ ॥ आशुः शिशान इत्यासां
द्वादशसंख्यानां अप्रतिरथस्त॰ इंद्रोदे॰ त्रिष्टु ॥ अवसृष्टा परेत्यस्या प्रजापतिर्ऋषिः इषुर्दे॰ अनुष्टु॰ प्रेतेत्यस्याः प्र
जा॰ योद्धारोदे॰ अनुष्टु ॥ असौ य इत्यस्याः प्रजा॰ मरुतो दे॰ त्रिष्टुप् यत्र बाणा इत्यस्याः प्रजा॰ लिंगोक्तादे॰ पंक्तिः॰ मर्माणि
त इत्यस्याः प्रजा॰ लिंगोक्तादे॰ त्रिष्टु॰ ॥ विभ्राड्बृहदित्यस्याः विभ्राट्सौर्यस्त॰ सूर्योदे॰ जगती॰ उदु त्यमित्यस्याः प्रस्कण्व
स्त॰ सूर्योदि॰ गायत्री॰ येना पावक इत्यस्याः प्रस्कण्वस्त॰ सू॰ गायत्री॰ दैव्याः पूर्ववत् ॥ तिस्रः पत्नी क्रोडकाः ॥ तं प्रत्नथेत्यस्या
पत्नीकृत्नहिता याज्ञब्रह्मस्वयंभूस्त॰ विश्वेदेवादे॰ जगती॰ । अयं वेन इत्यस्याः ब्रह्मस्वयंभूर्ऋ॰ सोमोदे॰ त्रिष्टु॰ । चित्रं देवा
नामित्यस्या ब्रह्मस्वयंभूर्ऋ॰ सू॰ त्रिष्टु॰ ॥ आ न इत्यस्याः अगस्त्यस्त॰ सूर्यो॰ त्रिष्टु॰ ॥ यदद्येत्यस्याः श्रुतकक्षसुकक्षा
वृषीस्सूर्योदे॰ गायत्री॰ तरणिर्विश्वदर्शन इत्यस्या प्रस्कण्वस्त॰ सूर्योदि॰ गायत्री॰ ॥ तत्सूर्यस्य तन्मित्रस्येति द्वयोः कुत्स
ऋषिः सूर्यो॰ त्रिष्टु॰ । बण्महाँ इत्यस्या जमदग्निर्ऋ॰ सूर्यो॰ बृहती॰ । बट् सूर्य स्येत्यस्याः जगती॰ सूर्यो॰ सतो बृहती
[illegible] आयं नर इवेत्यस्याः नृमेधस्त॰ सूर्यो॰ बृहती॰ । अया देवा इत्यस्या कुत्स सूर्यो॰ त्रिष्टुप्॰ आकृष्णेनेत्यस्याः हि

एएपस्त्वप आंगिरसस्त· सूर्यो· त्रिष्टुप्छन्दः सूर्यमंत्रजपे ।। नमस्त इत्यस्याः परमेष्ठी स देवावाङ्· प्रजापतिर्वा ऋषिः एकरुद्रो देवता
गायत्री ।। या ते रुद्र इत्यासां तिसृणां परमेष्ठ्यादयो ऋ· एकरुद्रो देव· अनुष्टुप् । अध्यवोचत इत्यासां तिसृणां परमेष्ठ्यादयो वैकल्पि-
का ऋ· एकरुद्रो दे· पंक्ति ।। नमोस्तु नीलग्रीवाय इत्यासां सप्तसंख्यानां परमेष्ठ्यादयो वैक· एकरुद्रो दे· अनुष्टु· । मानस्तो
के इत्यनयोः कुत्स ऋ· एकरुद्रो दे· जगती । नमो हिरण्यबाहवे इत्यादीनां नमस्तुभ्यं धनुष्मते इत्यन्तानां नमस्ते संतानां तिसृणा
मशीतिसंख्याकानां यजुषां परमेष्ठ्यादयो वैकल्पिका ऋषयः हिरण्यबाहुः सेनानीः दिशां पतिरित्यादिनामानो यजुः प्रोक्ता
तिस्रोऽशीतयो रुद्रा दे· यजुश्छन्दो नियमः । तेषां रुद्राणां मध्ये नमो हिरण्यबाहवे इत्यारभ्य नमः श्वभ्यः श्वपतिभ्यश्च वो नमः
संतानमस्तु रुद्रेभ्यः नमस्ते मंत्रोक्ता अपि च रुद्रा उभयतो नमस्काराः तेषामपि उभयतो नमस्काराणां मध्ये नमः सभाभ्य इत्या
दिभ्य इत्यास्योज्ञाता ख्याता रुद्राः ।। ततो नमो भवाय इत्यारभ्य नमः आविद्यते च प्रविद्यते च संतानां ग्रन्थान्तरतो नमस्काररुद्राः तेच नमो
भवायेत्यार [illegible] श्चा· धनुः स्वज्ञ गवो नमस्संता: ज्ञाता नाम रुद्राः ।। नमो वः किरिकेभ्य इत्यादीनां पंचसंख्याका
नां आहतीनां परमेष्ठ्यादयो वैकल्पिका ऋषयः बहुरुद्रा देवताः । यजुश्छन्दः । द्रापे अंधस इत्यस्याः परमेष्ठी· एकरुद्रो दे· उपरिष्टाद्बृहती
इमा रुद्राय इत्यस्याः कुत्स ऋ· एकरुद्रो दे· जगती · या ते इत्यस्याः परमेष्ठी· एकरुद्रो दे· अनुष्टुप् । परि न इत्यस्याः पर· एकरुद्रो दे· त्रिष्टुप् ।।
मीढुष्टम इत्यस्याः पर· एकरु· यवमध्या त्रिष्टुप् । विकिरिद्र सहस्राणी इत्यनयो पर· एकरुद्रो दे· अनुष्टुप् । असंख्याता इत्यादि यत्तावंतरसंत

।।२।। एतासां दशसंख्याकानां अवतानसंज्ञकानां मंत्राणां परमेष्ठी ऋषिः रुद्रो देवता अनुष्टुप् । नमोस्तु रुद्रेभ्य इत्यादि एवां प्रत्यवरोहसंज्ञकानां त्रयाणां यजुषां परमेष्ठी ऋषिः देवा वात्स्य प्रजापतिर्वा ऋषिः बहुरूपा रुद्रो देवता यजुश्छन्दः समग्र स्वाध्याय स्याङ्को विनियोगः ।। वयं सोमे
त्यस्याः बन्धुरृषिः सोमो देवता गायत्री । एष ते रुद्र इत्यस्य प्रजापतिरृषिः रुद्रो देवता प्राजापत्याः । एष ते रुद्र इत्यस्य प्रजा रुद्रो देवता याजुषी ज । अव
२ रुद्रमित्यस्य प्रजा रुद्रो देवता पंक्तिश्छन्दः । भेषजमित्यस्याः प्रजापति रुद्रो देवता ककुप् । त्र्यंबकमित्यस्याः प्रजा रुद्रो देवता आस्तारपंक्तिः ।। त्र्यायु
षमित्यस्याः नारायण ऋषिः यजमानो देवता उष्णिक्छन्दः । शिवो नामेत्यस्य प्र रुद्रो देवता प्राजापत्या ट । निवर्त्तयामीत्यस्य प्र लिंगोक्ता देवता
यजुः ।। न ते विदुरिति विश्वकर्मा इत्यनयोः विश्वकर्मा भौवन ऋषिः विश्वकर्मा देवता त्रिष्टुप् ।। मीढुष्टमेति चतुः सर्वदेवता शर्व ऋषिः ।। इति
सन्तोषे ।। सि पाशिक विन्यास त्रयाणां क्रमेण लिखितानां स्यकस्मन ॐ नमो देवलक्ष्मी रुद्राय क्लीं देवताविकपर्णी

नो नाध्याये जपे द्वौ दृष्टे नियमादृते
ईदृः क्षये च हृदो चरहाननियमोपि न ।

ॐ ह्रिव ब्रह्मने वो याग

पत्रे २ ।।२।।